

Силабус курсу Новітня історія країн Європи та Америки (I період)	
Освітній ступінь – бакалавр Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 032 Історія та археологія Освітньо-професійна програма «Історія та археологія» Кількість кредитів – 4 Рік підготовки, семестр – 4 роки; 7 семестр Компонент освітньої програми: нормативна Дні занять: згідно з розкладом занять Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи	
Мова викладання: українська	

Керівник курсу

к. і. н., доц. **Костюк Леся Володимирівна**

Контактна інформація: lvkostyuk@ukr.net 0962854354

Опис дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Новітня історія країн Європи та Америки 1918–1945 рр. (I період)» полягає у глибокому вивченні й засвоєнні студентами програмного матеріалу, опанування вміннями аналізувати і систематизувати події, факти, явища, знаходити причинно-наслідкові зв'язки, робити логічні висновки; спрямованості навчального матеріалу на формування науково-теоретичного мислення студентів та мотивації навчання.

Завданням курсу є сформувати у студентів цілісне уявлення про міжвоєнний період в історії країн Європи та Америки, зокрема: проаналізувати основні тенденції та явища суспільно - політичного та культурного життя Європи та Америки після Першої світової війни; дослідити характер міжнародних відносин в період стабільності та у 1929–1939 рр.; з'ясувати передумови, хід та наслідки Другої світової війни для Європи та світу.

Навчальний контент

Теми	Результати навчання
Змістовий модуль 1. Країн Західної та Південної Європи у 1918–1945 рр.: особливості соціально-економічного та політичного розвитку	
Тема 1. Світ після Першої світової війни. Основні тенденції суспільного розвитку сучасності. 2/4	Знати зміст курсу сучасної історії Західної Європи та Америки, мета та завдання його вивчення. Проблема хронологічних рамок та періодизація

	сучасної історії, основні тенденції суспільного розвитку у 1918–1945 рр. Історіографія сучасної історії. Підсумки Першої світової війни. Паризька мирна конференція. Формування Версальсько-Вашингтонської системи. Ліга Націй та її функціонування. Міжнародні відносини в період тимчасової стабілізації та світової економічної кризи. Міжнародні суспільно-політичні рухи у 1918–1939 рр. в країнах Європи та Америки.
Тема 2. Великобританія в міжвоєнний період. <p style="text-align: center;">2/2</p>	Аналізувати економічний та політичний розвиток Великобританії після Першої світової війни. Великобританія та Версальсько-вашингтонська система. Робітничий рух у 1919–1921 рр. Посилення позицій лейбористської партії. Економічна криза 1920–1921 рр. Ірланська проблема. Політика консервативних урядів Е. Бонар-Лоу та С. Болдуїна. Особливості стабілізації капіталізму у Великій Британії. Економічний розвиток Великої Британії у середині 30-х рр. та напередодні Другої світової війни. Посилення державно-монополістичного регулювання британської економіки.
Тема 3. Франція в міжвоєнний період. <p style="text-align: center;">2/2</p>	Розкрити актуальні проблеми економічного та політичного розвитку Франції. Внутрішня та зовнішня політика у 1918–1919 рр. Утворення «Національного блоку». Внутрішня та зовнішня політика «Лівого блоку», урядів «Національного єднання». Народний фронт. Франція напередодні Другої світової війни.
Тема 4. Німеччина в міжвоєнний період. <p style="text-align: center;">2/2</p>	Проаналізувати наслідки Першої світової війни для Німеччини. Веймерська республіка. Політичний та економічний розвиток Німеччини в 1924–1929 рр. Економічна криза, прихід до влади фашистів. Третій рейх А. Гітлера: його зовнішня та внутрішня політика

<p>Тема 5. Італія в міжвоєнний період. 2/2</p>	<p>Проаналізувати вплив Першої світової війни на Італію. Криза буржуазно-парламентської системи. “Червоне дворіччя”. Зародження фашистського руху. Прихід фашистів до влади. Причини перемоги фашизму в Італії. Формування тоталітарної фашистської диктатури. Внутрішня політика Муссоліні (1922–1926 рр.). Фашистська корпоративна держава. Її соціально-економічна та зовнішня політика (1929–1939 рр.)</p>
<p>Тема 6. Іспанія в міжвоєнний період. 2/2</p>	<p>Розкрити вплив Першої світової війни на Іспанію. Особливості економічного і політичного ладу. Встановлення диктатури Прімо де Ривера. Внутрішня і зовнішня політика. Встановлення республіканського режиму в Іспанії. Іспанська фаланга. Народний фронт. Громадянська війна. Поразка республіки. Встановлення диктатури Ф. Франко.</p>
<p align="center">Змістовий модуль 2. Країни Північної, Східної Європи, США та Латинської Америки у міжвоєнний період.</p>	
<p>Тема 7. Країни Північної Європи: Швеція, Данія, Норвегія, Фінляндія в міжвоєнний період. 2/-</p>	<p>Висвітлити скандинавське питання на Паризькій мирній конференції. Територіальні придбання Данії (Шлезвіг–Гольштейн), Норвегії (Архіпелаг Шпіцберген), Фінляндії (Аландські острови). Економічні і політичні наслідки Першої світової війни для Швеції. Розстановка політичних сил. Особливості розвитку Швеції у 20-і та 30-і роки. Проведення соціальних реформ. Курс на нейтралітет. Соціально-економічні наслідки Першої світової війни для Данії та Норвегії. Датсько-ісландська унія. Стабілізація економіки. Прихід соціал-демократів до влади. Світова економічна криза і її наслідки для Данії та Норвегії. Соціально-економічне становище Данії та Норвегії напередодні Другої світової війни. Революція у Фінляндії. Громадянська війна. Загроза з боку Радянської Росії. Німецьке вторгнення і встановлення республіки. Курс Фінляндії та зближення з скандинавськими</p>

	країнами. Загострення фінляндсько-радянських відносин. Агресія СРСР проти Фінляндії. Фінсько-німецькі відносини.
Тема 8. Країни Південно-Східної Європи: Угорщина, Румунія, Албанія та Греція в міжвоєнний період. 2/2	Розкрити соціально-економічний та політичний розвиток Румунії 1918–1939 рр. Уряди І. Бретіано. Двірцева криза. Фашиські організації та диктатура Кароля II. Економічний та політичний розвиток Угорщини 1918–1939 рр. Встановлення радянської республіки. Диктатура Хорті. Греція в 1918–1939 рр.: політичний та соціально-економічний розвиток. Політичний та соціально-економічний розвиток Албанії в міжвоєнний період.
Тема 9. Сполучені Штати Америки в міжвоєнний період. 2/4	Знати економічні і політичні наслідки Першої світової війни для США. Політика уряду В. Вільсона. Прихід до влади республіканців. Внутрішня і зовнішня політика уряду У. Гардінга. Політика “проспері” в США. “Велика депресія”. Соціально-економічна політика Г. Гувера. “Новий курс” Ф. Рузвельта.
Тема 10. Країни Латинської Америки в міжвоєнний період. –/2	Проаналізувати соціально-економічний і політичний розвиток Аргентини. Військовий переворот 1930 р. Політичний та соціально-економічний розвиток Бразилії. Революція 1930 р. Економічний та політичний розвиток Мексики. Демократичні перетворення уряду Карденеса. Чилі в 1918–1939 рр.: політичний та соціально-економічний розвиток. Демократична революція 1933–1935 рр. на Кубі та її наслідки. Збройні антиолігархічні виступи у 20-х рр. в Нікарагуа.
Тема 11. Друга світова війна. 4/4	Знати передумови Другої світової війни. Військові дії Німеччини та Італії в 1939–1941 рр. Африканський та італійський фронти Другої світової війни. Відкриття другого фронту і дії союзних військ в 1944–1945 рр. Атлантика як театр

	військових дій (1940–1945 рр.). Тихоокеанський театр військових дій (1941–1945 рр.). Рух опору та колабораціонізм в Західній Європі в роки Другої світової війни. Ідеї післявоєнного облаштування світу країн-партнерів антигітлерівської коаліції: між співпрацею та першими протиріччями. Пропаганда та масова культура в Західній Європі та Америці в роки Другої світової війни. Баланс демографічних змін, геноцид, етнічні та міграційні процеси в Європі та світі в 1939–1945 рр.
--	--

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі історії та археології або у процесі навчання, здійснювати аналіз історичних явищ і подій, що передбачає застосування теорій та методів історичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
ЗК 3.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
ЗК 4.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 6.	Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7.	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ФК 1.	Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.
ФК 2.	Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.
ФК 3.	Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.
ФК 4.	Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.
ФК 5.	Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).

ФК 9.	Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.
ФК 10.	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.
ПРН 1.	Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.
ПРН 2.	Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій і використовувати ці знання у професійній діяльності.
ПРН 3.	Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.
ПРН 4.	Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.
ПРН 5.	Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.
ПРН 7.	Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах
ПРН 11.	Здійснювати аналіз ситуації з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.
ПРН 13	Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей

Літературні джерела

1. Баран З. А., Кипаренко Г. М., Мовчан С. П., Швагуляк М. М. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (1918–1945). К.: Генеза, 2011. 321 с.
2. Буглай Н.М. Новітня історія країн Європи та Америки (1918–2012 рр.). Навчально-методичний посібник. Миколаїв: Іліон, 2013. 272 с.
3. Газін В. П., Копилов С. А. Новітня історія країн Європи та Америки 1918–1945 рр.: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. 2-е видання, доповнене, перероблене. Київ, 2003. 412 с.
4. Гончар Б., Мордвінцев В., Слюсаренко А., Стельмах С. Всесвітня історія: Навч. посіб. К.: Знання, 2014. 896 с.
5. Іваницька О. П. Історія міжнародних відносин (1918–1945 роки): Навч. посіб. К., 2011. 432 с.
6. Іваницька О. П. Новітня історія країн Європи та Америки (1918–1945). Навч. посібник для студентів ВНЗ. Київ, 2013. 613 с.
7. Историография истории нового и новейшего времени стран Европы и Америки. М., 2000. 564 с.
8. Коріненко П. С. Новітня історія країн Європи та Америки (1918–1945 рр.): навчальний посібник для студ. іст. спец. вищих навч. закл. 2-ге вид., випр. і доп. Тернопіль: Астон, 2003. 384 с.

9. Мировые войны XX века. В 4 кн. – Кн.3. Вторая мировая война: Ист. Очерк. М. 2002. 321 с.
10. Пономарев М. В., Смирнова С. Ю. Новая и новейшая история стран Европы и Америки: Практическое пособие: Учебное пособие для студентов высших учебных заведений: В 3-х ч. Ч. 3. М., 2000. 389 с.
11. Пономарёв М. История стран Европы и Америки в новейшее время в вопросах и ответах. М.: Велби Проспект, 2008. 323 с.
12. Новейшая история стран Европы и Америки: XX век (в 3-х частях). / Под редакцией А. М. Родригеса. Часть 1. 1900–1945. М., 2001. 432 с.
13. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки. 1918–1945 рр. / За редакцією М. Швагуляка. Київ, 2005. 356 с.
14. Родригес А.М., Пономарев М.В. Новейшая история стран Европы и Америки. XX век. Часть 1. 1900–1945. Учебник для вузов. М.: Владос, 2003. 464 с.
15. Сидоров А. Ю., Клейменова Н. Е. История международных отношений. 1918–1939 гг.: Учебник. М., 2006. 237 с.
16. Системная история международных отношений в четырех томах. 1918–1991. / Под ред. А. Д. Богатурова. Т. 2: Документы 1910–1940-х годов. М., 2000. 381 с.
17. Сич О. Сполучені Штати Америки в міжвоєнний період (1919–1939 рр.). Навчальний посібник. Чернівці, 2003. 203 с.
18. Сич О. Історія країн Західної Європи в міжвоєнний період (1918–1939 рр.). Чернівці, 2004. 278 с.
19. Сич О. Історія західного суспільства міжвоєнний період (1919–1939 рр.): Навчальний посібник. Чернівці, 2013. 321 с.
20. Сич О. Демократичний досвід Веймарської Німеччини (ретроспективний аналіз). Суспільно-політична історія країн Європи в XX столітті. Чернівці, 2011. 123 с.
21. Сокирська В. В. Новітня історія країн Європи та Америки: Навчальний посібник. У двох частинах. Частина I (1918–1945). 2-ге видання, перероблене і доповнене. Умань: ФОП Жовтий, 2013. 570 с.
22. Соргин В. В. Двухпартийная система в американской истории от Вашингтона до современности. НИИ. 2021. № 1. С. 12–26.
23. Строганов А. И. Новейшая история стран Латинской Америки [Текст]. М.: Высшая школа, 1995. 415 с.
24. Цветков Г. Міжнародні відносини й зовнішня політика в 1917–1945 рр.: Навчальний посібник. К., 1997. 367 с.
25. Язьков Е. Ф. История стран Европы и Америки в новейшее время (1918–1945). М., 2000. 521 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі лабораторного заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом

оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
ЗМ 1 (теми 1- 7) усне опитування, доповіді, тестування, презентації	38
ЗМ 2 (теми 8-13) усне опитування, доповіді, тестування, презентації	32
ІНДЗ (написання рецензій, есе, тез, підготовка презентацій, рефератів)	15
Підсумковий тест	15

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних і семінарських робіт.
- 3) Завдання для підсумкового контролю (екзаменаційні питання, тести)
- 4) Електронне навчання в системі MOODLE